

PŘIJATÉ TEXTY

P10_TA(2025)0146

Bezpečnost dodávek energie v EU

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 8. července 2025 o bezpečnosti dodávek energie v EU (2025/2055(INI))

Evropský parlament,

- s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 194 této smlouvy,
- s ohledem na směrnici Rady 2009/119/ES ze dne 14. září 2009, kterou se členským státům ukládá povinnost udržovat minimální zásoby ropy nebo ropných produktů¹ (směrnice o zásobách ropy),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 28. května 2014 s názvem „Evropská strategie energetické bezpečnosti“ (COM(2014)0330),
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1938 ze dne 25. října 2017 o opatřeních na zajištění bezpečnosti dodávek zemního plynu a o zrušení nařízení (EU) č. 994/2010²,
- s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/944 ze dne 5. června 2019 o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou a o změně směrnice 2012/27/EU³,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/943 ze dne 5. června 2019 o vnitřním trhu s elektřinou⁴,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/941 ze dne 5. června 2019 o rizikové připravenosti v odvětví

¹ Úř. věst. L 265, 9.10.2009, s. 9, ELI:
<http://data.europa.eu/eli/dir/2009/119/oj>.

² Úř. věst. L 280, 28.10.2017, s. 1, ELI:
<http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1938/oj>.

³ Úř. věst. L 158, 14.6.2019, s. 125, ELI:
<http://data.europa.eu/eli/dir/2019/944/oj>.

⁴ Úř. věst. L 158, 14.6.2019, s. 54, ELI:
<http://data.europa.eu/eli/reg/2019/943/oj>.

elektroenergetiky a o zrušení směrnice 2005/89/ES¹,

- s ohledem na sdělení Komise ze dne 11. prosince 2019 nazvané „Zelená dohoda pro Evropu“ (COM(2019)0640),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 8. července 2020 s názvem „Cesta ke klimaticky neutrálnímu hospodářství: Strategie EU pro integraci energetického systému“ (COM(2020)0299),
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1153 ze dne 7. července 2021, kterým se zřizuje Nástroj pro propojení Evropy a zrušují nařízení (EU) č. 1316/2013 a (EU) č. 283/2014²,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1119 ze dne 30. června 2021, kterým se stanoví rámec pro dosažení klimatické neutrality a mění nařízení (ES) č. 401/2009 a nařízení (EU) 2018/1999 („evropský právní rámec pro klima“)³,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/869 ze dne 30. května 2022, kterým se stanoví hlavní směry pro transevropské energetické sítě, mění nařízení (ES) č. 715/2009, (EU) 2019/942 a (EU) 2019/943 a směrnice 2009/73/ES a (EU) 2019/944 a zrušuje nařízení (EU) č. 347/2013⁴,
- s ohledem na společné sdělení Komise a vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku ze dne 18. května 2022 nazvané „Vnější energetická angažovanost EU v měnícím se světě“ (JOIN(2022)0023),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 18. května 2022 s názvem „Plán REPowerEU“ (COM(2022)0230),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 18. října 2022 nazvané „Digitalizace energetického systému – akční plán EU“ (COM(2022)0552),
- s ohledem na závěrečnou hodnotící zprávu pracovní skupiny EU-NATO pro odolnost kritické infrastruktury zveřejněnou v červnu 2023,
- s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU)

¹ Úř. věst. L 158, 14.6.2019, s. 1, ELI:
<http://data.europa.eu/eli/reg/2019/941/oj>.

² Úř. věst. L 249, 14.7.2021, s. 38, ELI:
<http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1153/oj>.

³ Úř. věst. L 243, 9.7.2021, s. 1, ELI:
<http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1119/oj>.

⁴ Úř. věst. L 152, 3.6.2022, s. 45, ELI:
<http://data.europa.eu/eli/reg/2022/869/oj>.

2023/1791 ze dne 13. září 2023 o energetické účinnosti a o změně nařízení (EU) 2023/955 (přepracované znění)¹ (směrnice o energetické účinnosti),

- s ohledem na výroční zprávu Zásobovací agentury Euratomu za rok 2023,
- s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/2413 ze dne 18. října 2023, kterou se mění směrnice (EU) 2018/2001, nařízení (EU) 2018/1999 a směrnice 98/70/ES, pokud jde o podporu energie z obnovitelných zdrojů, a zrušuje směrnice Rady (EU) 2015/652 (směrnice o obnovitelných zdrojích energie)²,
- s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1788 ze dne 13. června 2024 o společných pravidlech pro vnitřní trh s plynem z obnovitelných zdrojů, se zemním plynem a s vodíkem a o změně směrnice (EU) 2023/1791 a zrušení směrnice 2009/73/ES (přepracované znění)³,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1789 ze dne 13. června 2024 o vnitřním trhu s plynem z obnovitelných zdrojů, se zemním plynem a s vodíkem, o změně nařízení (EU) č. 1227/2011, (EU) 2017/1938, (EU) 2019/942 a (EU) 2022/869 a rozhodnutí (EU) 2017/684 a o zrušení nařízení (ES) č. 715/2009 (přepracované znění)⁴,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1787 ze dne 13. června 2024 o snižování emisí metanu v odvětví energetiky a o změně nařízení (EU) 2019/942⁵,
- s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1711 ze dne 13. června 2024, kterou se mění směrnice (EU) 2018/2001 a (EU) 2019/944, pokud jde o zlepšení uspořádání unijního trhu s elektřinou⁶,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1747 ze dne 13. června 2024, kterým se mění nařízení (EU) 2019/942 a (EU) 2019/943, pokud jde o zlepšení uspořádání unijního

¹ Úř. věst. L 231, 20.9.2023, s. 1,
ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2023/1791/oj>.

² Úř. věst. L, 2023/2413, 31.10.2023, ELI:
<http://data.europa.eu/eli/dir/2023/2413/oj>.

³ Úř. věst. L, 2024/1788, 15.7.2024, ELI:
<http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1788/oj>.

⁴ Úř. věst. L, 2024/1789, 15.7.2024, ELI:
<http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1789/oj>.

⁵ Úř. věst. L, 2024/1787, 15.7.2024, ELI:
<http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1787/oj>.

⁶ Úř. věst. L, 2024/1711, 26.6.2024, ELI:
<http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1711/oj>.

trhu s elektřinou (nařízení o uspořádání trhu s elektřinou)¹,

- s ohledem na své usnesení ze dne 14. listopadu 2024 o opatřeních EU vůči ruské „stínové flotile“ a o zajištění vymáhání veškerých sankcí vůči Rusku²,
 - s ohledem na zprávu, kterou vypracoval Sauli Niinistö pod názvem „Společně bezpečnější – posílení civilní a vojenské pohotovosti a připravenosti Evropy“ (Niinistöva zpráva), jež byla zveřejněna dne 30. října 2024,
 - s ohledem na zvláštní zprávu Evropského účetního dvora 09/2024 nazvanou „Bezpečnost dodávek plynu v EU“³,
 - s ohledem na sdělení Komise ze dne 29. ledna 2025 nazvané „Kompas konkurenceschopnosti pro EU“ (COM(2025)0030),
 - s ohledem na společné sdělení Komise a vysoké představitelky Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku ze dne 21. února 2025 s názvem „Akční plán EU o bezpečnosti kabelů“ (JOIN(2025)0009),
 - s ohledem na sdělení Komise ze dne 26. února 2025 nazvané „Akční plán pro cenově dostupnou energii“ (COM(2025)0079),
 - s ohledem na společné sdělení Komise a vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku ze dne 26. března 2025 nazvané „Evropská strategie unie připravenosti“ (JOIN(2025)0130),
 - s ohledem na článek 55 jednacího řádu,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro průmysl, výzkum a energetiku (A10-0121/2025),
- A. vzhledem k tomu, že energetická bezpečnost je jedním ze základních stavebních kamenů odolného, účinného a konkurenceschopného hospodářství; vzhledem k tomu, že spolehlivé a cenově dostupné dodávky energie mají zásadní význam pro hospodářský růst, průmyslovou produktivitu a společenský blahobyt;
- B. vzhledem k tomu, že v souvislosti s všeobecnou bezpečnostní krizí a potřebou připravenosti na obranné výzvy je zajištění dodávek energie prioritou;
- C. vzhledem k tomu, že navzdory potenciálu pro rozvoj domácích čistých a obnovitelných zdrojů energie dováží EU více než 60 % své

¹ Úř. věst. L, 2024/1747, 26.6.2024, ELI:
<http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1747/oj>.

² Úř. věst. C, C/2025/809, 11.2.2025, ELI:
<http://data.europa.eu/eli/C/2025/809/oj>.

³ Úř. věst. C, C/2024/3937, 27.6.2024, ELI:
<http://data.europa.eu/eli/C/2024/3937/oj>.

energie, včetně 90 % plynu a 97 % ropy¹, což ji činí zranitelnou vůči případným přerušením dodávek energie;

- D. vzhledem k tomu, že EU má potenciál rozvíjet obnovitelné zdroje a od zveřejnění poslední strategie energetické bezpečnosti Komise v roce 2014 výrazně vzrostla výroba domácí energie z obnovitelných zdrojů – větrná energie o 98 %, solární fotovoltaika o 314 %, solární tepelná energie o 22 % a energie oceánů o 244 %; vzhledem k tomu, že ve stejném období poklesla domácí produkce fosilních paliv v EU, přičemž produkce uhlí klesla o 53 %, ropy o 31 % a plynu o 73 %;
- E. vzhledem k tomu, že i v případě sítě, v níž převládají obnovitelné zdroje energie, bude Evropa do roku 2035 potřebovat zajistit více než 100 GW nové čisté a odolné energetické kapacity, aby zajistila spolehlivost, energetickou bezpečnost a nižší náklady²;
- F. vzhledem k tomu, že rozdíl mezi výrobou energie a poptávkou v EU negativně ovlivňuje obchodní bilanci EU, neboť dovoz energie v roce 2024 činil 427 miliard EUR – což je pokles z maxima 602 miliard EUR v roce 2022 – u uhlí, ropy a zemního plynu³;
- G. vzhledem k tomu, že výroba jaderné energie v EU se od roku 2014 snížila o 24 %⁴; vzhledem k tomu, že řada členských států prokazuje své odhodlání rozšířit jadernou energii jako pilíř svých energetických strategií a pokročit ve svých projektech v oblasti jaderné energie;
- H. vzhledem k tomu, že diverzifikace zdrojů energie přispívá k otevřené strategické autonomii EU, její energetické bezpečnosti a odolnosti vůči narušení vnějších dodávek;
- I. vzhledem k tomu, že využívání obnovitelných a čistých domácích

¹ Evropská komise, „Questions and Answers on REPowerEU: Joint European action for more affordable, secure and sustainable energy“ („Otázky a odpovědi týkající se plánu REPowerEU: Společná evropská akce pro cenově dostupnější, bezpečnější a udržitelnější energii“), https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/qanda_22_1512.

² Clean Air Task Force, „24/7 carbon-free energy: How Europe can and must secure clean electricity around the clock“ (Pracovní skupina pro čisté ovzduší, „24/7 bezuhlíková energie: Jak může a musí Evropa nepřetržitě zabezpečit čistou elektřinu“), <https://www.catf.us/2023/11/24-7-carbon-free-energy-europe-secure-clean-electricity-around-clock/?utm>.

³ Zpráva Komise „Ceny energie a energetické náklady v Evropě“ (COM(2025)0072), s.13, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52025DC0072>.

⁴ Eurostat, „Statistika jaderné energie“, https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Nuclear_energy_statistics.

zdrojů energie, energetická účinnost a opatření na úsporu energie v celém hodnotovém řetězci snižují závislost na vnějších zdrojích energie a zvyšují bezpečnost jejích dodávek; vzhledem k tomu, že politiky EU v oblasti energetické účinnosti přinesly strukturální výsledky, přičemž poptávka po energii dosáhla vrcholu v roce 2006 a klesla o 20 % v roce 2023¹, což zdůrazňuje energetickou účinnost jako nákladově nejefektivnější způsob, jak snížit emise, zvýšit konkurenceschopnost, učinit spotřebu energie cenově dostupnější a zlepšit energetickou bezpečnost;

- J. vzhledem k tomu, že členské státy se liší, pokud jde o přírodní a geografické charakteristiky, dodávky energie, bezpečnost, zdroje a politiky;
- K. vzhledem k tomu, že Ruská federace po desetiletí zneužívá své dodávky ropy, uhlí, jaderné energie a plynu do EU k rozdělování členských států a od léta 2021 k podněcování inflace a oslabování odhodlání Evropy podporovat Ukrajinu v jejím spravedlivém boji za svobodu; vzhledem k tomu, že válka Ruska proti Ukrajině začala v roce 2014; vzhledem k tomu, že Rusko vede od 24. února 2022 nezákonnou, nevyprovokovanou a neoprávněnou plnohodnotnou útočnou válku proti Ukrajině; vzhledem k tomu, že členské státy EU se ve Versailleském prohlášení² dohodly, že nově zhodnotí, jak zajistit bezpečnost svých dodávek energie, a že „co nejrychleji“ postupně ukončí svou závislost na dovozu ruského zemního plynu, ropy a uhlí mimo jiné urychlením rozvoje obnovitelných zdrojů energie a produkcí jejích klíčových složek a rychlejším snižováním celkové závislosti EU na fosilních palivech, s přihlédnutím k vnitrostátním okolnostem a volbám energetického mixu členských států; vzhledem k tomu, že v plánu REPowerEU byl předložen soubor opatření, jejichž cílem je zastavit dovoz ruských fosilních paliv nejpozději do roku 2027;
- L. vzhledem k tomu, že na dovoz většiny ruské ropy a uhlí byly uvaleny sankce, avšak dovoz ruského plynu a jaderné energie zůstal bohužel mimo sankční režim EU kvůli obavám o bezpečnost dodávek;
- M. vzhledem k tomu, že podíl potrubím dopravovaného ruského plynu, jak zkapalněného zemního plynu (LNG), tak plynu dopravovaného plynovody, na celkovém dovozu energie do EU se výrazně snížil ze 45 % v roce 2021 na přibližně 19 % v roce 2024; vzhledem k tomu, že dovoz ruských fosilních paliv do EU ve třetím roce invaze překročil

¹ European Environment Energy, „Primary and final energy consumption in the European Union“ („Primární a konečná spotřeba energie v Evropské unii“), Evropská agentura pro životní prostředí, <https://www.eea.europa.eu/en/analysis/indicators/primary-and-final-energy-consumption/primary-and-final-energy-consumption-1?activeTab=6fbd444d-c422-4a78-8492-fd496bd61b7a>.

² Viz <https://www.consilium.europa.eu/media/54773/20220311-versailles-declaration-en.pdf>.

finanční pomoc EU (18,7 miliardy EUR v roce 2024), která byla v uvedeném roce zaslána Ukrajině¹; vzhledem k tomu, že od začátku války získalo Rusko z vývozu fosilních paliv do EU celkem 206 miliard EUR; vzhledem k tomu, že vývoz fosilních paliv představuje pro Ruskou federaci největší zdroj příjmů dosahující 250 miliard EUR ročně², což odpovídá 160 % ruského vojenského rozpočtu na tento rok³;

- N. vzhledem k tomu, že ze 100 reaktorů v provozu v Evropské unii je 18 reaktorů, které se nacházejí v pěti zemích EU, ruské nebo sovětské konstrukce a jsou v různé míře závislé na Rosatomu, což představuje mimořádné riziko pro evropskou energetickou bezpečnost; vzhledem k tomu, že v roce 2024 Rusko uspokojilo přibližně 23 % celkové poptávky EU po službách konverze uranu a 24 % v oblasti služeb obohacování uranu;
- O. vzhledem k tomu, že Rusko obchází sankce prostřednictvím své stínové flotily, která pod falešnými vlajkami nebo bez vlajek přepravuje ropu ochotným kupcům, což představuje vážné riziko pro životní prostředí; vzhledem k tomu, že členské státy dosud neprovedly účinná opatření přijatá Radou v 15. balíčku sankcí proti vyhýbání se sankcím prostřednictvím stínové flotily;
- P. vzhledem k tomu, že Parlament ve svém usnesení z listopadu 2024 vyzval EU a její členské státy, aby zakázaly veškerý dovoz ruské energie, včetně zkapalněného zemního plynu a jaderné energie, požadovaly, aby byl lodím vyvážejícím LNG z Ruska zakázán vstup do přístavů EU, a aby se zdržely uzavírání nových dohod s Rosatomem nebo jeho dceřinými společnostmi;
- Q. vzhledem k tomu, že neexistence aktualizované důkladné strategie energetické bezpečnosti EU má negativní dopad na podniky, průmyslová odvětví a domácnosti; vzhledem k tomu, že to mimo jiné vedlo k prudkému nárůstu energetické chudoby, kdy v roce 2023 nebyla schopna dostatečně vytápnout svůj domov přibližně každá

¹ Centre for Research on Energy and Clean Air, „EU imports of Russian fossil fuel in third year of invasion suover financial aid sent to Ukraine“ („Dovoz ruských fosilních paliv do EU ve třetím roce invaze přesahuje finanční pomoc zaslano Ukrajině“), <https://energyandcleanair.org/publication/eu-imports-of-russian-fossil-fuels-in-third-year-of-invasion-surpass-financial-aid-sent-to-ukraine/>.

² Roční údaj od ruské invaze na Ukrajinu v letech 2021 až 2024. Viz: Centre for Research on Energy and Clean Air, „[EU imports of Russian fossil fuel in third year of invasion suover financial aid sent to Ukraine](#)“.

³ Viz: Stockholm International Peace Research Institute, „[Preparing for a Fourth Year of War: Military Spending in Russia's Budget for 2025](#)“.

desátá domácnost (10,6 %)¹, což představuje nárůst z 6,9 % v roce 2021²;

- R. vzhledem k tomu, že útoky na kritickou energetickou infrastrukturu mohou vést k výpadku dodávek energie, který postihne současně několik členských států, a k značným hospodářským škodám, mohou ohrozit veřejnou bezpečnost a mít dopady na obranné schopnosti EU; vzhledem k tomu, že od ruské invaze na Ukrajinu je evropský energetický sektor zaplaven kybernetickými útoky; vzhledem k tomu, že Rusko pravidelně útočí na kritickou energetickou infrastrukturu Baltského moře; vzhledem k tomu, že rostoucí počet případů obtěžování v okolí pobřežních energetických infrastruktur vyvolává vážné obavy;
- S. vzhledem k tomu, že úloha NATO v oblasti energetické bezpečnosti byla poprvé definována na summitu v Bukurešti v roce 2008 a od té doby byla posílena; vzhledem k tomu, že NATO posiluje bezpečnost kritické infrastruktury s cílem zabránit sabotážím, mimo jiné prostřednictvím nedávno zahájené iniciativy Baltic Sentry; vzhledem k tomu, že NATO podporuje vnitrostátní orgány při zvyšování jejich odolnosti vůči narušení dodávek energie, které by mohlo ovlivnit národní a kolektivní obranu;
- T. vzhledem k tomu, že integrace elektrizačních soustav pobaltských států do kontinentální evropské sítě v únoru 2025 byla zásadním krokem ke zvýšení jejich energetické bezpečnosti, neboť odstranila závislost na síti kontrolované Ruskem, čímž snížila geopolitickou zranitelnost a posílila odolnost pobaltského regionu;

Nová vize energetické bezpečnosti v měnícím se globálním prostředí

- 1. připomíná, že Evropská agentura pro životní prostředí definuje energetickou bezpečnost jako „stálou dostupnost energie v různých formách, v dostatečném množství a za rozumné a/nebo dostupné ceny“; domnívá se, že komplexní přístup k energetické bezpečnosti by měl zohledňovat fyzický rozměr infrastruktury, dostupnost, spolehlivost, stabilitu a cenovou dostupnost dodávek a jejich udržitelnost a měl by klást důraz na geopolitický a klimatický rozměr;
- 2. zdůrazňuje, že energetická bezpečnost je meziodvětvovou otázkou, která je základem fungování všech kritických odvětví a je nepostradatelná pro hospodářskou stabilitu, veřejnou bezpečnost a národní odolnost; zdůrazňuje, že začlenění aspektů energetické

¹ Viz: Eurostat, „[10.6 % of EU population struggled to keep homes warm](#)“ („10,6% domácností se snaží udržet doma teplo“).

² Viz: Eurostat, „[Key figures on European living conditions – 2024 edition](#)“ („Klíčové údaje o životních podmínkách v Evropě – vydání z roku 2024“).

bezpečnosti opírající se o posouzení jejich dopadů do příslušných politik má zásadní význam pro posílení soudržnosti, konzistentnosti a celkové účinnosti tvorby politik EU;

3. zdůrazňuje, že současná geopolitická situace a pokračující nebezpečná závislost na dodávkách energie podtrhují potřebu revidovat chápání energetické bezpečnosti, a uznává, že odolnost energetických systémů, chápáná jako schopnost předvídat případná narušení, odolávat jim, přizpůsobovat se jim a rychle se z nich zotavit, je nyní strategickým požadavkem;
4. zdůrazňuje, že s pokračující dekarbonizací energetického systému, zvyšování podílu obnovitelných zdrojů energie a pokrok v elektrifikaci, dobře fungující a integrovaný trh s energií, energetická účinnost, integrace zdrojů flexibility (skladování elektřiny a tepla, vodík, komplexně rozvinutá a odolná infrastruktura, odezva na straně poptávky atd.) a dostatečná nastavitelná kapacita budou mít zásadní význam pro úspěšné řízení nestálosti obnovitelných zdrojů energie a uvolnění plného potenciálu transformace energetiky;
5. zdůrazňuje, že energetickou bezpečnost nelze zajistit bez přiměřenosti zdrojů; konstatuje, že „problémy s nedostatkem energie, ke kterým v roce 2025 dochází v okrajových oblastech Evropy, se do roku 2033 přesunou do centrálních částí kontinentu“¹; domnívá se, že mechanismy odměňování za kapacitu hrají strukturální úlohu při zajišťování nastavitelné záložní kapacity, aby byla zajištěna přiměřenost v době špičky nebo v obdobích nedostatku dodávek, a tím, že pomáhají stimulovat nezbytné investice do výroby kapacit, které mohou tržní signály, které se opírají pouze o občasné cenové hodiny nedostatku, ospravedlnit; zdůrazňuje, že je třeba zajistit, aby mechanismy byly otevřené různým druhům zdrojů (jako je strana poptávky, úspory energie, agregace, skladovací jednotky a přeshraniční zdroje) schopných poskytovat nezbytné služby, jako je flexibilita, nezpůsobovaly nepatřičné narušení trhu nebo neomezovaly obchod mezi zónami a odrážely kompatibilitu s budoucí dekarbonizovanou elektrickou soustavou, a to i prostřednictvím soudržnosti s definovanými mezními hodnotami emisí stanovenými v článku 22 nařízení o EMD; připomíná, že odměna za kapacitní mechanismy pokrývá pouze jejich dostupnost; zdůrazňuje, že je naléhavě nutné zjednodušit a zefektivnit jejich schvalovací postupy, jak požaduje revize směrnice o elektronických penězích, a současně náležitě zohlednit specifické problémy trhu s elektřinou v příslušných členských státech v rámci schvalovacího procesu Komise; bere na vědomí zprávu Komise o posouzení možností zefektivnění

¹ Evropská síť provozovatelů elektroenergetických přenosových soustav (ENTSO-E), „European Resource Adequacy Assessment“ (Hodnocení přiměřenosti zdrojů v Evropě), prosinec 2023.

a zjednodušení procesu uplatňování kapacitního mechanismu¹ a probíhající práce na rámci státní podpory dohody o čistém průmyslu s konkrétními návrhy na urychlení schvalovacího procesu; konstatuje, že ačkoli vyrovnávací trh poskytuje základní krátkodobé služby, zatím není příznivý pro investice, a vyzývá proto Komisi, aby vytvořila pobídky k budování flexibilních aktiv, která trhy naléhavě potřebují;

6. zdůrazňuje, že dekarbonizace by měla zohlednit specifika členských států a jejich regionů, včetně nejvzdálenějších evropských území a včetně Fondu pro spravedlivou transformaci a jejich úroveň jejich přístupu k různým druhům čistých zdrojů energie, potřeby jejich průmyslových odvětví a zranitelnost jejich občanů, aby se zajistil spravedlivý přechod, který zachová energetickou bezpečnost vytvořením synergií mezi klimatickými ambicemi, geografickými a přírodními podmínkami a sociální a hospodářskou realitou;
7. upozorňuje na potřebu širšího přístupu k nefosilní flexibilitě a skladování energie, který by zahrnoval molekuly a teplo; upozorňuje na potenciál systémů centrálního zásobování teplem, které mohou využívat akumulaci tepla ke snížení teploty smyčky a začlenit odpadní teplo, solární, geotermální a další obnovitelné zdroje využívající zemní plyn v přechodném období; upozorňuje na důležitou úlohu, kterou může optimální využívání vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny v souladu se směrnicí o energetické účinnosti hrát při zajišťování rovnováhy mezi elektrickou sítí a konkurenceschopností některých průmyslových odvětví, zejména těch, která nemají alternativní způsoby výroby cenově dostupného tepla ve svých průmyslových procesech; zdůrazňuje, že za tímto účelem je třeba modernizovat a rozšířit sítě dálkového vytápění;
8. zdůrazňuje, že technologická neutralita hraje klíčovou úlohu při zvyšování bezpečnosti dodávek energie a zároveň zabraňuje efektu ustrnutí a podporuje udržitelnost, hospodářskou účinnost a spravedlivou transformaci; připomíná, že je třeba investovat do rozmanitého portfolia čistých technologií, které regionům umožní nákladově efektivním způsobem přijmout technologie, které nejlépe vyhovují jejich potřebám, a učinit energii cenově dostupnější a přístupnější;
9. konstatuje, že Draghiho zpráva² zdůrazňuje, že snížení závislosti na dovozu fosilních paliv by zvýšilo konkurenceschopnost EU a cenovou dostupnost a bezpečnost dodávek; konstatuje, že zemní plyn je v současné době součástí energetické bezpečnosti EU s poptávkou ve

¹ COM(2025)0065.

² Viz Draghiho zpráva o konkurenceschopnosti EU, https://commission.europa.eu/topics/eu-competitiveness/draghi-report_en.

výši 320 miliard m³ v roce 2024, a bere na vědomí prognózy Mezinárodní energetické agentury (IEA), které uvádějí mírnou poptávku ve výši 260 miliard m³ ročně do roku 2035¹, zatímco scénář REpowerEU předpokládá možné snížení poptávky o 184 miliard m³ do roku 2030, což znamená přibližně 50% propad poptávky po zemním plynu za méně než pět let ve srovnání s poptávkou ve výši 356 miliard m³ v roce 2022; připomíná návrh Draghiho na vytvoření komplexní strategie pro zemní plyn, řízení jeho úlohy během transformace a zajištění jeho dodávek, která by měla být vodítkem pro rozhodování v oblasti infrastruktury, mezinárodní partnerství a právní předpisy; se znepokojením konstatuje, že nejednotné politiky v oblasti zemního plynu oslabují obchodní pozici společností v EU, které tak musí nakupovat za ceny na světovém spotovém trhu, a potenciálně vzniká rozdíl mezi tím, co má EU smluvně zajištěno, a tím, co bude časem dovezeno;

10. zdůrazňuje, že rozvoj jaderné energie zůstává v rámci práva EU výsadou členských států; poznamenává, že pro ty členské státy, které se rozhodnou mít jadernou energii ve své skladbě zdrojů energie, hraje jaderná energie důležitou úlohu v integrovaném energetickém systému, s rostoucí penetrací obnovitelnými zdroji; bere na vědomí, že řada členských států vnímá, že je třeba podpořit rozvoj a zavádění stávajících jaderných technologií i jejich nové generace, jakož i celého jaderného palivového cyklu, což přispěje k vytvoření konkurenceschopného technologického dodavatelského řetězce v EU, aby byla zajištěna otevřená strategická autonomie; zdůrazňuje, že je důležité posoudit celkové náklady na celý životní cyklus jaderné energie, včetně výstavby, provozu, bezpečnosti, dopadů na životní prostředí a zdraví, nakládání s odpady a vyřazování z provozu; bere na vědomí stávající a pokračující závislost na zahraničních poskytovatelích, neboť přibližně 97 % dodávek přírodního uranu do EU v roce 2022 pocházelo z nadmořských zdrojů², a zdůrazňuje, že je třeba diverzifikovat zdroje dodávek uranu a jaderného paliva a řídit se doporučením Zásobovací agentury Euratomu při rozvoji spolehlivých dodavatelských řetězců s cílem uspokojit rostoucí poptávku po jaderných a nových jaderných technologiích; v této souvislosti bere na vědomí nedávné rozhodnutí Evropské investiční banky obnovit svou podporu posílení evropských kapacit pro obohacování uranu; zdůrazňuje, že malé modulární reaktory (SMR) a pokročilé modulární reaktory (AMR) mají potenciál zvýšit energetickou bezpečnost tím, že poskytují nízkouhlíkovou energii; konstatuje však, že tato technologie ještě není plně rozvinuta; vítá oznámení, že bude posouzena možnost zjednodušit postupy vydávání licencí na nové technologie v oblasti jaderné energie, jako jsou malé modulární reaktory;

¹ Mezinárodní energetická agentura, World Energy Outlook 2024, EC 4Q 2024 Gas Market Report.

² Výroční zpráva Zásobovací agentury Euratomu za rok 2023.

11. uznává, že energie z obnovitelných zdrojů je faktorem umožňujícím energetickou autonomii a dlouhodobou bezpečnost dodávek; zdůrazňuje, že obnovitelné zdroje energie mají zásadní význam pro zajištění energetické bezpečnosti, neboť již představují hlavní zdroj domácí energie pro EU; zdůrazňuje, že je důležité maximalizovat využívání stávajících kapacit z obnovitelných zdrojů, zejména řešením otázky omezování, neboť přetížení sítě v EU se v roce 2023 omezilo na více než 12 TWh elektřiny z obnovitelných zdrojů, což vedlo k dalším 4,2 milionu tun emisí CO₂¹; konstatuje, že obnovitelné zdroje již pomohly snížit závislost EU na ruském plynu, neboť v roce 2023 představovaly 25 % energie a 45 % elektřiny spotřebované v EU; znovu potvrzuje význam trvalé podpory EU pro rozvoj a zavádění zavedených technologií v oblasti obnovitelných zdrojů energie, jako jsou solární, větrná, geotermální a tepelná čerpadla; opakuje, že je nezbytná politická a investiční podpora méně rozvinutých nebo vznikajících odvětví s cílem urychlit zavádění obnovitelných technologií, které jsou vzhledem k jejich vnitrostátním a místním podmínkám nejdůležitější, jako jsou inovativní geotermální technologie, biometan, solární tepelná energie, energie z moří, přílivová energie, osmotická energie a koncentrovaná solární energie; vyjadřuje znepokojení nad tím, že bez cílených podpůrných politik by některé inovativní technologie nemusely včas dosáhnout komercializace, a vyzývá proto členské státy, aby podporovaly jejich výzkum, demonstrace, uvádění na trh a rozšiřování jejich činnosti; vyzývá Komisi, aby předložila investiční plán pro tyto obnovitelné technologie;
12. bere na vědomí zvláště potenciál geotermální energie, který se odhaduje na 5–510 GW do roku 2035 při kapacitním faktoru 80–90 %; upozorňuje na obrovské nevyužité zdroje v některých regionech EU a vyzývá Komisi, aby splnila výzvu Parlamentu k podpoře rozvoje geotermální energie, mimo jiné vytvořením nástrojů na zmírnění rizik;
13. žádá IEA, aby provedla analýzu s cílem posoudit možnosti využívání zdrojů zemního plynu v EU; konstatuje, že domácí produkce zemního plynu v EU klesla mezi lety 2020 a 2023 o více než třetinu a očekává se, že tento pokles bude pokračovat, aniž by došlo k významnému krátkodobému nárůstu výroby zeleného plynu, včetně bioplynu a biometanu v EU; konstatuje, že Draghiho zpráva zdůrazňuje, že domácí produkce zemního plynu – pokud to jednotlivé členské státy považují za odůvodněné – vedle postupné dekarbonizace a dočasného opatření týkajícího se přechodu na vodík a ekologické plyny v souladu se směrnicí RED III a plánem REPowerEU by mohly hrát úlohu, pokud jde o přispění k bezpečnosti dodávek a zabránit vystavení se negativnímu geopolitickému vývoji;

¹ ACER, Přenosové kapacity pro obchod s elektřinou mezi zónami a řízení přetížení v EU. Zpráva o sledování trhu 2024, s. 52.

14. zdůrazňuje, že diverzifikace má zásadní význam pro zmírnění rizika dominantního postavení dodavatelů v měnícím se geopolitickém kontextu; domnívá se, že EU musí posílit mezinárodní partnerství se spolehlivými dodavateli energie, surovin a součástí čistých technologií ve všech regionech světa, a zejména se zeměmi Evropského hospodářského prostoru;
15. zdůrazňuje, že zvýšení energetické bezpečnosti vyžaduje holistický přístup, zejména zlepšením energetické účinnosti v klíčových odvětvích konečné spotřeby energie, jako jsou budovy a průmysl, podporou úspor energie, posílením investic do výzkumu a vývoje a zajištěním smysluplné účasti občanů, což vše má zásadní význam pro dosažení odolného, udržitelného a inkluzivního energetického systému;
16. vyzývá Komisi, aby při rozvoji energetického systému EU měla na paměti budoucí potřeby vojenských schopností a mobility; se znepokojením konstatuje, že EU je vysoce závislá na dovozu surové ropy a ropných produktů; vyzývá Komisi, aby připravila komplexní strategii pro kapalná paliva s cílem zajistit jejich snadný přístup pro armádu v krizové situaci a snížit závislost na zranitelných dovozních řetězcích a nespolehlivých výrobcích, zejména důkladném rozvoji pokročilých syntetických paliv (jako jsou udržitelná letecká paliva a e-paliva) v Evropě;
17. upozorňuje na doporučení Niinistöovy zprávy, že je třeba dále pracovat na prioritních dopravních koridorech dvojího užití pro civilní a obranné logistické potřeby a na rozšíření dodavatelských řetězců paliv pro ozbrojené síly podél těchto koridorů, jakož i na vytváření zásob a strategických zásob energie, které by mohly být obzvláště užitečné pro regiony s nedostatečně rozvinutou potrubní infrastrukturou a skladováním paliv; vyzývá v této souvislosti Komisi, aby přezkoumala směrnici o zásobách ropy s ohledem na nedávné geopolitické změny a potřeby vojenské připravenosti s cílem posílit energetickou bezpečnost a odolnost vůči vznikajícím vojenským rizikům;
18. uznává rychle se zrychlující poptávku po energii způsobenou digitálním odvětvím, zejména značné energetické požadavky na datová centra a systémy umělé inteligence; zdůrazňuje, že tento trend podtrhuje naléhavou potřebu silných politik v oblasti energetické účinnosti a zdůrazňuje význam toho, aby EU proaktivně hledala udržitelná řešení k uspokojení této rostoucí poptávky při současném zachování odolného energetického systému;

Odolná energetická infrastruktura

19. konstatuje, že úzká místa v infrastruktuře omezují přínosy integrace odvětví a umocňují hrozby pro energetickou bezpečnost; zdůrazňuje, že je důležité investovat do nových energetických sítí, včetně

přeshraničních propojovacích vedení a elektrizačních soustav na moři, a optimalizovat stávající infrastrukturu s cílem zvýšit kapacitu pomocí technologií posilujících sítě a zároveň snížit potřeby nové infrastruktury s cílem umožnit integraci obnovitelných zdrojů energie a dalších nových výrobních zařízení, odstranit cenové rozdíly, zlepšit celkovou účinnost systému a podpořit solidaritu mezi členskými státy v případě energetické krize; zdůrazňuje potřebu technicky řádného plánování infrastruktury, které zohlední zeměpisné a přírodní charakteristiky a zároveň zajistí dlouhodobou životaschopnost a zabrání vytváření uvízlých aktiv;

20. vyzývá Komisi, aby urychleně posoudila oblasti, v nichž jsou propojovací vedení nedostatečná, aby bylo dosaženo stávajícího cíle 15 % propojení stanoveného v nařízení (EU) 2018/1999¹; zdůrazňuje význam projektů společného zájmu pro usnadnění účinného a bezpečného toku elektřiny mezi členskými státy a regiony, a tím pro posílení přeshraniční integrace a energetické solidarity v rámci EU; uznává úlohu Nástroje pro propojení Evropy v oblasti energetiky (CEF-E) při dokončování výše uvedených investic a opakuje svou výzvu k výraznému navýšení jeho financování při navrhování příštího víceletého finančního rámce;
21. vyzývá členské státy, aby urychlily povolovací postupy pro elektrická zařízení a sítě; konstatuje, že příliš dlouhé povolovací postupy by mohly vytvořit právní nejistotu a oslabit přiměřenost zdrojů tím, že zpomalí provádění kritických projektů, ať už jde o modernizaci nebo přepracování stávajících výrobních zařízení, nebo o rozvoj přenosové, distribuční nebo skladovací infrastruktury; vítá pozitivní pokrok, jehož bylo dosaženo, pokud jde o ustanovení přijatá v rámci poslední revize směrnice o obnovitelných zdrojích energie a nařízení o mimořádné situaci týkající se povolení² k urychlení, zefektivnění a zjednodušení postupů udělování povolení;
22. připomíná, že změna klimatu se i nadále zhoršuje a představuje stále větší zátěž pro energetický systém v důsledku extrémních povětrnostních jevů, jako jsou vlny veder vedoucí k odstavení tepelných elektráren, sucha snižující vodní výkon a silné bouře, povodně a požáry poškozující elektrické sítě a plynovody; zdůrazňuje, že dopad změny klimatu na výrobní zdroje, sítě a vzorce spotřeby by měl být lépe začleněn do modelování a připravenosti energetické infrastruktury; zdůrazňuje potřebu plánování odolného energetického systému, který by zahrnoval strategie pro

¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1999 ze dne 11. prosince 2018 o správě energetické unie a opatření v oblasti klimatu (Úř. věst. L 328, 21.12.2018, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1999/oj>).

² Nařízení Rady (EU) 2022/2577 ze dne 22. prosince 2022, kterým se stanoví rámec pro urychlení zavádění energie z obnovitelných zdrojů (Úř. věst. L 335, 29.12.2022, s. 36, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2577/oj>).

přízpůsobení se změně klimatu, jako jsou pokročilé chladicí technologie, flexibilita sítě, decentralizovaná výroba energie z obnovitelných zdrojů a posílená ochrana infrastruktury; zdůrazňuje, že je důležité začlenit plán odolnosti vůči změně klimatu založený na počátečním posouzení rizik do energetických projektů od nejranějších fází vývoje;

23. vyzývá Komisi, aby navázala na směrnici (EU) 2022/2557¹ o odolnosti kritických subjektů tím, že usnadní její plné a harmonizované provádění prostřednictvím poskytování osvědčených postupů, poradenských materiálů a metodik a přeshraničních vzdělávacích činností a cvičení na podporu členských států, příslušných orgánů a kritických energetických subjektů;
24. zdůrazňuje, že je třeba investovat do ochrany a odolnosti energetické infrastruktury lidmi způsobenými hrozbami, jako jsou vojenské, hybridní a kybernetické útoky; vyjadřuje znepokojení nad nedávnými případy sabotáže v Baltském moři a vyzývá k přijetí důraznějších opatření na úrovni EU na ochranu kritické energetické infrastruktury EU, včetně přeshraničních propojení se zeměmi mimo EU, jako jsou podmořské plynovody a kabely, větrné elektrárny na moři a propojení, která by měla podpořit nejvíce zasažené členské státy a doplnit vnitrostátní opatření; vítá v tomto ohledu společné sdělení o akčním plánu EU pro bezpečnost kabelů;
25. konstatuje, že decentralizace energetického systému posiluje odolnost tím, že usnadňuje transformaci energie a zvyšuje rozmanitost zdrojů a autonomii, snižuje závislost na centralizovaných elektrárnách, minimalizuje rizika výpadků, posiluje stabilitu sítě a umožňuje rychlejší zotavení z narušení; zároveň zdůrazňuje, že zvýšený počet vzdálených a rozptýlených zdrojů energie, zařízení pro skladování energie a nových propojení vyžaduje posílená opatření s cílem zajistit spolehlivou ochranu infrastruktury;
26. vyzývá Komisi, aby se poučila z války na Ukrajině, zejména pokud jde o zásadní úlohu propojení elektrických sítí, mikrosítí, distribuované solární energie, větrné energie a bateriového skladování při zajišťování větší odolnosti elektrické sítě vůči vojenským útokům, včetně kybernetických útoků, dronů a raketových střel; oceňuje trvalé úsilí Ukrajiny o zachování funkčnosti a bezpečnosti jejího energetického systému v reakci na ruskou útočnou válku a zdůrazňuje, že podpora Ukrajiny zahrnuje rovněž pomoc při zajišťování spolehlivosti její vnitrostátní elektrické sítě;
27. s obavami konstatuje, že na malé distribuované zdroje energie připojené k internetu, například střídače, se nevztahují vhodné

¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2557 ze dne 14. prosince 2022 o odolnosti kritických subjektů a o zrušení směrnice Rady 2008/114/ES (Úř. věst. L 333, 27.12.2022, s. 164, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2557/oj>).

postupy posuzování shody podle právních předpisů o kybernetické bezpečnosti, jako je akt o kybernetické odolnosti¹, a pokud je lze ovládat na dálku a výrobce může na dálku aktualizovat jejich software, mohlo by stát, že tito výrobci, kteří v řadě případů nejsou důvěryhodnými dodavateli, získají kontrolu nad elektrickými soustavami v EU; důrazně žádá Komisi, aby pro distribuované zdroje energie zavedla povinnost vypracovávat posouzení rizik na základě země původu, čímž by zajistila, že zařízení ovládaná z jurisdikcí s potenciálními bezpečnostními riziky budou podléhat přísnému dohledu a požadavkům na lokalizaci; požaduje, aby byla v zájmu zvýšení odolnosti evropských dodavatelských řetězců podporována výroba distribuovaných zdrojů energie na území Unie a aby byly budovány aliance s důvěryhodnými mezinárodními partnery; zdůrazňuje, že k odstranění těchto rizik je třeba mít přiměřený počet odborníků na kybernetickou bezpečnost a úzce koordinovat činnost členských států;

28. vyzývá energetické podniky, které spravují kritickou infrastrukturu, aby úzce spolupracovaly s Agenturou EU pro kybernetickou bezpečnost a aby k zajištění kybernetické bezpečnosti používaly ty nejmodernější nástroje; domnívá se, že spolupráce s NATO v oblasti kybernetické bezpečnosti musí být posílena, pokud chceme čelit hybridním hrozbám pro evropskou energetickou bezpečnost;
29. konstatuje, že členské státy musí učinit maximum pro zvýšení své odolnosti, což zahrnuje schopnost předcházet incidentům, chránit se před nimi, reagovat na ně, odolávat jim, zmírňovat je, absorbovat je, přizpůsobovat se jim a zotavovat se z nich, přičemž je třeba plně zohlednit vzájemnou závislost trhu s energií v EU a potenciální dominový efekt, který může mít selhání infrastruktury v jedné zemi na celou Unii; zdůrazňuje zejména, že je třeba posílit aspekt obnovy, čehož by bylo možné dosáhnout prostřednictvím účinného evropského mechanismu nápravy a reakce a pomocí národní a regionálních operačních plánů, které by mohly sloužit jako důležitý prvek evropské strategie odstrašení; poukazuje na to, že při reakci na potenciální incidenty v oblasti infrastruktury má velký význam solidarita v rámci EU, při níž je zajištěna koordinovaná činnost a vzájemná podpora členských států;
30. připomíná, že energetická infrastruktura představuje obzvláště citlivé odvětví, které je nutné chránit před zahraničními zájmy; naléhavě vyzývá členské státy a Komisi, aby se zabývaly bezpečnostními riziky spojenými se zahraničními investicemi do

¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/2847 ze dne 23. října 2024 o horizontálních požadavcích na kybernetickou bezpečnost produktů s digitálními prvky a o změně nařízení (EU) č. 168/2013 a (EU) 2019/1020 a směrnice (EU) 2020/1828 (akt o kybernetické odolnosti) (Úř. věst. L, 2024/2847, 20.11.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2847/oj>).

energetické infrastruktury a jejími akvizicemi zahraničními společnostmi; vyjadřuje znepokojení nad řadou potenciálně citlivých zahraničních investic, zejména do sítí; v tomto ohledu oceňuje současnou revizi nařízení o prověřování zahraničních investic¹, kterou považuje za včasný krok k přijetí přísného strategického přístupu k rozvoji evropské energetické infrastruktury a dohledu nad ní;

31. zdůrazňuje, že energetická bezpečnost by měla zahrnovat dodávky klíčových čistých technologií a jejich komponent a kritických surovin, a poukazuje na nutnost diverzifikace zdrojů; vyzývá k větší podpoře odvětví výroby elektrizačních soustav v EU, které jsou strategickým pilířem transformace energetiky, přičemž je třeba klást zvláštní důraz na zajištění spravedlivého a konkurenceschopného regulačního prostředí pro evropské výrobce a současně zkoumat potenciál požadavků na místní obsah s cílem dosáhnout zlepšení v oblasti energetické bezpečnosti, odolnosti dodavatelských řetězců a konkurenceschopnosti průmyslu; vyzývá k aktualizaci rámce pro zadávání veřejných zakázek v zájmu zjednodušení a snížení administrativní zátěže provozovatelů sítí, pokud jde o přístup k potřebným síťovým technologiím;
32. zdůrazňuje, že kritickou infrastrukturu a vybavení je třeba koncipovat tak, aby obsahovaly prvky oběhovosti, a vyzývá ke zvýšení podpory jejich implementace s cílem snížit závislosti EU na dovozech surovin ze zahraničí a zvýšit účinnost využívání zdrojů;

Postupné ukončení dovozu energie z Ruska

33. poukazuje na to, že kvůli problémům způsobeným nedostatkem solidarity v EU a tím, že některé členské státy upřednostňují své partikulární zájmy, si celý kontinent uvědomil, jak nebezpečná je závislost na nespolehlivém dodavateli energie, který vývoz energie používá jako zbraň; zdůrazňuje, že jádrem budoucích opatření EU musí být zkušenosti získané z útočné války Ruska proti Ukrajině, přičemž zejména vyzdvihuje to, že pro odstranění nebezpečné závislosti na určitých dodavateli energie má zásadní význam to, zda bude Evropa postupovat jednotně;
34. klade důraz na to, že ve snaze snížit svou energetickou závislost již Unie dosáhla určitých výsledků, a to z velké části díky plánu REPowerEU a šestnácti balíčkům sankcí, což vedlo k poklesu celkového dovozu ruského plynu do EU (prostřednictvím plynovodů a ve formě LNG) ze 45 % v roce 2021 na 19 % v roce 2024;
35. vyjadřuje velké znepokojení nad tím, že EU stále využívá ruský plyn,

¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/452 ze dne 19. března 2019, kterým se stanoví rámec pro prověřování přímých zahraničních investic směřujících do Unie (Úř. věst. L 79 I, 21.3.2019, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/452/oj>).

v poslední době dokonce více, neboť dovoz plynu se v roce 2024 zvýšil 18 % a v roce 2025 dále roste¹; konstatuje, že jen v roce 2024 nakoupily členské státy ruský LNG odhadem za 7 miliard EUR a že od začátku ruské invaze na Ukrajinu EU dovezla z Ruska ropu a plyn v hodnotě 200 miliard EUR – plně² tedy živí ruskou válečnou mašinerii;

36. vítá publikaci plánu na postupné ukončení dovozu energie z Ruska, který musí připravit půdu pro to, aby byl dovoz definitivně ukončen co nejdříve;
37. vítá návrh Komise na zákaz dovozu ruského plynu, který by měl být uplatněn v několika krocích; poukazuje na to, že celounijní zákaz veškerého dovozu ruského zemního plynu je nutné uplatnit nejpozději do roku 2027, přičemž nové smlouvy by mělo být možné uzavírat pouze do konce roku 2025, do kdy by měly být ukončeny i stávající spotové smlouvy; trvá na tom, že členské státy by měly dovoz postupně ukončit nejpozději do roku 2027, a to včetně těch, které v současné době využívají cílené výjimky pro dovoz ruské ropy; vítá připravované legislativní návrhy v tomto ohledu a vyzývá Komisi, aby prozkoumala možnosti využití všech dostupných přechodných nástrojů, které by mohly vést k ukončení dovozu fosilních paliv z Ruska do roku 2027, jako je zavedení pravidelného systému kvót na dovoz plynu z Ruska do EU a stanovení cenového stropu pro ruský LNG na základě posouzení dopadu na trhy a ceny; vyzývá Komisi, aby unijním firmám poskytla účinné a z právního hlediska korektní nástroje, které jim pomohou v jejich snaze o ukončení dlouhodobých smluv s ruskými dodavateli, aniž by musely platit penále;
38. vyzývá členské státy, aby dodávky plynu do EU z terminálů Jamal LNG a Arktik LNG 2 zahrnuly do působnosti sankcí EU a aby sankce uvalily také na zvláštní flotilu ledoborců pro přepravu LNG v souvislosti s projektem Jamal LNG; konstatuje, že sankce na lodě na přepravu LNG by byly velmi účinné, neboť plavidel ledové třídy pro přepravu LNG je na světě jen omezený počet; zdůrazňuje, že výše uvedená opatření je možné provést pouze poté, co budou adekvátně posouzeny jejich právní a hospodářské dopady na evropské společnosti, které musí mít možnost vypovědět smlouvy;
39. oceňuje, že do plánu byl zařazen také dodavatelský řetězec jaderného paliva; se znepokojením konstatuje, že ruské jaderné palivo je i nadále přítomno na trhu EU, a to i prostřednictvím nepřímých dodavatelských řetězců, a že v roce 2023 pocházelo z Ruska 23,5 % uranu spotřebovaného v EU a 30,1 % uranu

¹ Změněno na aktuálnější údaje – The final push for EU Russian gas phase-out, „Ember“, 27. března 2025.

² Centre for Research on Energy and Clean Air, „Financing Putin’s war: Fossil fuel imports from Russia during the invasion of Ukraine“, <https://energyandcleanair.org/financing-putins-war/>.

používaného v jaderné flotile EU bylo obohaceno v Rusku; konstatuje, že zatímco domácí poskytovatelé zvyšují kapacitu svých evropských zařízení, aby uspokojili zvýšenou poptávku způsobenou tím, že veřejné služby aktivně usilují o odklon od ruských zdrojů, je naléhavě nutné přijmout na úrovni EU i členských států jednoznačná politická rozhodnutí, která umožní odstranit uvedená slabá místa v jaderném dodavatelském řetězci; vyzývá proto k podpoře projektů, které v rámci Unie přispívají k větší autonomii a zabezpečení dodávek jaderného paliva;

40. vyjadřuje znepokojení nad tím, že oficiální údaje neposkytují úplný obraz o dovozu energie z Ruska a jejích konečných destinacích, neboť na trh EU se stále dostává ruská ropa a plyn se změněným označením; s politováním konstatuje, že v některých případech se tak děje s tichým souhlasem zúčastněných státních subjektů;
41. souhlasí s tím, že předpokladem pro postupné odstranění této závislosti je adekvátní posouzení množství energie dovážené z Ruska; vyjadřuje politování nad tím, že energie dovážená z Ruska je i nadále vydávána za energii z jiných zdrojů, a zdůrazňuje, že na unijním trhu s energií je zapotřebí větší transparentnost; žádá členské státy, aby zveřejňovaly údaje o původu dováženého, vyváženého a spotřebovávaného ruského plynu, a důrazně požaduje uplatňování všech opatření proti dovozu energie z Ruska pod falešným označením; konstatuje, že k dosažení tohoto cíle mohou přispět oznamovací povinnosti stanovené v nařízení (EU) 2024/1787 o snižování emisí metanu v odvětví energetiky;
42. vítá připravované návrhy týkající se mechanismů transparentnosti a sledovatelnosti, neboť účinné provádění sankcí závisí na kompatibilních kontrolních mechanismech ve všech členských státech; zdůrazňuje, že je naléhavě nutné vypracovat legislativní mechanismus, který by zajistil transparentnost a sledovatelnost zemního plynu pocházejícího z Ruska a vyváženého do EU ve formě zkapalněného zemního plynu a prostřednictvím plynovodů, přičemž tento mechanismus by byl později rozšířen i na dovoz ropy; zdůrazňuje, že tento mechanismus by měl být v budoucnu rozšířen na dovoz energie z jiných destinací; domnívá se, že tento mechanismus by vyžadoval spolupráci mezi různými službami, včetně útvarů EU pro hospodářskou soutěž, Agentury EU pro spolupráci energetických regulačních orgánů (ACER) a vnitrostátních celních orgánů; žádá členské státy, aby v zájmu zajištění účinnosti výše uvedeného mechanismu zvážily posílení pravomocí vnitrostátních celních orgánů v oblasti trestního vyšetřování a zavedení dostatečných odrazujících opatření a pokut, jako jsou přiměřené finanční postihy za obcházení sankcí;
43. zdůrazňuje, že je třeba přijmout právní rámec pro diverzifikaci, který bude vyžadovat, aby každý členský stát koordinovaným způsobem a prostřednictvím orgánů s odpovídajícími pravomocemi vypracoval

plán ukončení dovozu energie z ruských zdrojů a aby podporoval přípravu a provádění specializovaných plánů ukončení činnosti na úrovni podniků působících v jejich energetických odvětvích a dohlížel na ně; domnívá se, že tyto plány by měly zahrnovat aspekty domácí výroby a snižování poptávky;

44. odsuzuje výzvy k tomu, aby součástí mírového urovnání konfliktu na Ukrajině byl návrat k dovozu energie z Ruska; důrazně odmítá myšlenku možné certifikace plynovodu Nord Stream 2 a trvá na úplném vyřazení plynovodů Nord Stream z provozu; varuje, že již nesmí dojít k tomu, aby si EU vybudovala závislost na nespolehlivém dodavateli, a vyzývá Komisi a členské státy k přijetí opatření, které tomu zamezí, jako je například kontrasignace všech případných smluv s Ruskem ze strany Komise nebo povinnost využívat pro tento typ nákupu platformu AggregateEU;
45. připomíná, že energie je základní nutností; zdůrazňuje, že postupné ukončení dovozu energie z Ruska musí být kolektivní akcí, při níž nesmí být opomenut žádný členský stát, žádný podnik ani žádná domácnost; zdůrazňuje, že členské státy nejsou ve stejné situaci, takže nemohou při postupném ukončování dovozu energie z Ruska postupovat stejným způsobem, a proto důrazně vyzývá členské státy, aby si vzájemně prokazovaly silnou solidaritu, a současně vyzývá Komisi k uplatnění vhodných podpůrných opatření, aby tato transformace proběhla spravedlivě a koordinovaně;
46. konstatuje, že v blízké budoucnosti bude třeba nahradit energii z Ruska spolehlivými zdroji ze zemí mimo EU, a naléhavě proto vyzývá Komisi, aby navrhla opatření k tomu, aby dovozy energie z Ruska byly nahrazeny dostatečným množstvím energie od důvěryhodných partnerů; zdůrazňuje však, že nahrazením dodávek energie z Ruska by neměla vzniknout nová závislost, a proto by dovozy energie měly být v dlouhodobém horizontu postupně omezeny prostřednictvím opatření na podporu dekarbonizace, elektrifikace, energetické účinnosti a úspor v odvětvích, kde je to možné a nákladově efektivní, a stejně tak prostřednictvím rozvoje domácí výroby energie v souladu s plánem REPowerEU;
47. poukazuje na to, že energetická závislost na Rusku by neměla být nahrazena novou závislostí na jednotlivých dodavatelích energetických technologií, komponentů nebo kritických surovin;

Revize rámce pro bezpečnost dodávek

48. vítá připravovanou revizi systému bezpečnosti dodávek, včetně nařízení o bezpečnosti dodávek zemního plynu a nařízení o rizikové připravenosti v odvětví elektroenergetiky a dalších příslušných právních předpisů; domnívá se, že unijní systém bezpečnosti dodávek by měl odrážet zásadní změny, jaké přináší rostoucí meziodvětvová integrace energetického systému, nová geopolitická situace, zásadní

změny v dodavatelských trasách, dopad změny klimatu a změny ve vyspělosti energetických technologií odrážející se ve změnách vyrovnaných nákladů na energii a příležitostí, které to nabízí pro transformaci energetiky;

49. zdůrazňuje, že energetická účinnost hraje zásadní úlohu při zvyšování bezpečnosti dodávek energie tím, že snižuje celkovou poptávku po energii, snižuje závislost na dovozu energie a zvyšuje odolnost systému; domnívá se, že nový rámec pro bezpečnost dodávek by měl být rozšířen tak, aby odrazil nové chápání bezpečnosti dodávek energie, které se opírá nejen o zdroje energie, ale také o zásadu „energetická účinnost v první řadě“, o úspory energie, nákladovou efektivnost a schopnost vyrábět různé druhy energie v Unii; konstatuje, že v blízké budoucnosti by se Unie měla soustředit na skutečné a důsledné ukončení závislosti na dovozech energie z Ruska bez jakýchkoli mezer, a to mimo jiné zajištěním alternativních dodávek od spolehlivých partnerů a lepším využíváním stávající infrastruktury, a současně by měla všude, kde to bude možné, pokračovat ve vývoji domácích alternativ k dováženým energetickým produktům; zdůrazňuje však, že je nezbytné vytvořit takovou strukturu zabezpečení dodávek, která obstojí i v budoucnu a která bude systematicky snižovat závislost na vnějších subjektech, zejména zvyšováním energetické účinnosti, podporou úspor energie, rozšiřováním oběhovosti, zajištěním dlouhodobého růstu domácí výroby čisté energie a budováním dobře chráněné decentralizované energetické infrastruktury;
50. zdůrazňuje, že na první místo je třeba klást odolnost energetické infrastruktury a využívat přitom zkušeností z útočné války Ruska proti Ukrajině a cílených útoků na jeho energetické systémy stejně jako poznatků o výhodách decentralizovaných energetických systémů; domnívá se, že nová energetická zařízení by měla být „odolná již od návrhu“, a to i vůči vojenským hrozbám a povětrnostním extrémům;
51. poukazuje na to, že potřebu větší spolupráce mezi veškerými aktéry v oblasti odolnosti energetické infrastruktury vůči dopadům na klima a hrozbám způsobeným lidskou činností; trvá na tom, že ochrana této infrastruktury vyžaduje větší zapojení státních orgánů, a to i prostřednictvím partnerství veřejného a soukromého sektoru; považuje proto za pozitivní, že Niinistöova zpráva doporučuje spolupracovat se soukromým sektorem na institucionalizaci úsilí o snižování rizik a vytvoření meziodvětvových zátěžových testů a proaktivních bezpečnostních opatření; žádá Komisi, aby zajistila, že se tato spolupráce odrazí v plánech týkajících se zvládání incidentů a obnovy a budou ve vztahu k ní probíhat pravidelná cvičení; konstatuje, že strategie připravenosti Unie zahrnuje opatření k posílení partnerství veřejného a soukromého sektoru, a vyzývá Komisi, aby v rámci přezkumu struktury bezpečnosti dodávek dále rozvíjela příslušná specifická opatření pro odvětví energetiky;

52. konstatuje, že do architektury bezpečnosti dodávek je třeba začlenit obnovitelné a nízkouhlíkové plyny, jako je biometan a vodík; připomíná, že ve vodíkové strategii se již poukazuje na pozitivní úlohu, kterou výroba vodíku z obnovitelných zdrojů a s nízkými emisemi uhlíku může sehrát ve snaze o zajištění flexibility a možností skladování energie v integrovaném energetickém systému s vysokým podílem obnovitelných zdrojů; vyzývá Komisi, aby v budoucím akčním plánu pro elektrifikaci poukázala na komplementární vztah mezi vodíkem a elektřinou, v souladu s integrací odvětví energetiky, a aby stanovila jasné podmínky pro zvýšení výroby vodíku s cílem přispět k transformaci energetiky, zejména odvětvích, které je obtížné dekarbonizovat;
53. zdůrazňuje, že do vnitrostátních hodnocení rizik je třeba zahrnout rizika týkající se cenové dostupnosti; vyzývá k transparentnosti při provádění vnitrostátních opatření v oblasti rizikové připravenosti, aby se zvýšila důvěra mezi členskými státy; všímá si výhod, které přináší vyšší jednotný postup ve věci chráněných kategorií spotřebitelů (jednotné kategorie, odstupňování priorit odpojení pro uživatele sítě), pokud jde o stanovení koordinovaných plánů pro odlehčování sítě odpojováním uživatelů, včetně plánů na podporu zranitelných domácností, které v době energetické krize jsou nebo mohou být postiženy energetickou chudobou;
54. poukazuje potřebu jednotné, odolné a strategicky koordinované energetické politiky; zdůrazňuje, že s postupnou integrací energetických trhů EU se energetická bezpečnost rostoucí měrou stává sdílenou odpovědností členských států, a vyžaduje tedy solidaritu a koordinaci, aby nedocházelo k jednostranným akcím, které by mohly ohrozit bezpečnost celé EU; upozorňuje na to, že jednostranné rozhodnutí jediného aktéra uzavřít škodlivou dohodu o dovozu energie s třetí zemí může způsobit v celé EU novou energetickou krizi a vést k cenové volatilitě a geopolitickému tlaku;
55. konstatuje, že pokud členské státy ukončují provoz starších výrobních zařízení s přeshraničním dopadem nebo vyřazují ze systému starší výrobní kapacity, je zapotřebí větší vzájemná koordinace s cílem zajistit, aby byla včas dokončena a spuštěna alternativní zařízení, neboť to ovlivňuje dostupnost a cenu energie v sousedních zemích;
56. zdůrazňuje, že pozitivní dopad na řízení energetické bezpečnosti by měly mít technologie založené na datech; uvědomuje si, že při zjišťování a řešení vyvíjejících se hrozeb v oblasti energetické bezpečnosti a při plánování infrastruktury mají velký význam komplexní energetické informace a data a vyzývá k lepší koordinaci při jejich shromažďování;
57. vyzývá Evropskou komisi, aby do svého návrhu týkajícího se bezpečnosti dodávek vložila technická ustanovení o standardizaci

a interoperabilitě kritických komponent energetického systému EU, zejména elektrických transformátorů, ve snaze o to, aby nedostatky ve standardizaci nebyly na překážku evropské solidaritě;

58. považuje za pozitivní, že Evropská síť provozovatelů elektroenergetických přenosových soustav (ENTSO-E) zřídila novou pracovní skupinu pro bezpečnost kritické infrastruktury, jejímž cílem je provádět analýzy a předkládat návrhy doporučení k tématu bezpečnosti kritické infrastruktury; zdůrazňuje, že je důležité zohlednit zkušenosti Ukrajiny, včetně cenných odborných znalostí, které shromáždila zvláštní jednotka v rámci provozovatele ukrajinské přenosové soustavy, jejímž úkolem je identifikovat a zmírňovat hrozby pro kritickou infrastrukturu; žádá Komisi, aby spolu s ENTSO-E vypracovala do roku 2026 komplexní systémové posouzení hrozeb pro elektrickou soustavu EU;

◦

◦ ◦

59. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení Radě a Komisi.